

Valgfaget *Innsats for andre* Ja! til dugnad!

Trinn/nivå: 8.-9. trinn

Hovedområde/kompetansemål:

Fra hovedområdet *planlegging*:

- kjenne til forutsetninger som ligger til grunn for frivillig arbeid
- kartlegge behov for frivillig arbeid i lokalmiljøet i samarbeid med relevante aktører
- planlegge praktiske tiltak som medfører sosial verdiskaping for valgt målgruppe

Fra hovedområdet *praktisk arbeid*:

- gjennomføre planlagte tiltak
- følge etiske retningslinjer og tilpasse kommunikasjon og samhandling til valgt målgruppe
- presentere og vurdere det frivillige arbeidet ut fra erfaringer og samhandling med målgruppen og relevante aktører

Tidsramme: 2 måneder eller løpende ved siden av andre prosjekter gjennom et helt skoleår

Beskrivelse av hva opplegget inneholder: Dette undervisningsopplegget passer godt i forlengelse av undervisningsopplegg om *hva frivillig arbeid og dugnadsarbeid er*. Elevene skal her kartlegge mulighetene for å bidra med enkelt dugnadsarbeid i nærområdet. De skal selv finne arenaer og mennesker der det kan være behov for å gjøre en frivillig innsats og gjennomføre små og store prosjekter.

Informasjon til læreren

Dette er en orientering mot et praktisk arbeid der elevene skal bli enda mer oppmerksomme på hva frivillig arbeid er og hvor viktig det er å engasjere seg i samfunnet rundt seg. Frivillig arbeid skaper felles verdier og gir mulighet for verdifulle møter mellom mennesker med ulik bakgrunn. Felles innsats om felles prosjekt gir grobunn for positiv relasjonsbygging og et inkluderende samfunn. Alt dette er det viktig å formidle til elevene og la dem erfare gjennom å delta i små og store prosjekter.

Målet med dette opplegget er at det i størst mulig grad skal føre til praktisk arbeid, og at elevene i det små skal gjøre en innsats for andre og få større innsikt i mer overordnede begreper i faget. De skal selv finne fram til ulike dugnadsprosjekter, og ha en liten «bank» med oppdrag tidlig i prosessen. Etter hvert kan de fylle på med oppdrag alt etter hvor mye tid man kan bruke på dette. Sentralt i prosjektet er det å lære seg å kommunisere godt med ulike mennesker man kommer i kontakt med. Eksempler på prosjekter er: rydde eller vaske noen av skolens lokaler, hjelpe et familiemedlem til noen av elevene med et hagearbeid eller reparasjonsarbeid, plante og pynte på skolens område, høste bær og frukt hos naboen, klippe plenen til en gammel dame, gå tur med en hund, handle inn matvarer for eldre, gjøre noe for idrettslaget, hente søsken i barnehagen, ta følge med yngre barn til skolen og snakke hyggelig med dem, plukke søppel på tur i naturen, invitere noen på skolen hjem til seg, hjelpe til frivillig hjemme, takke og hilse når man handler i butikken, og uendelig mye mer.

Rapportering og diskusjon rundt oppdragene hører med, samt evaluering av egen innsats og egenutvikling.

Undervisningsopplegget steg for steg

A. Kartlegging

Klassen diskuterer hva det vil si å gjøre en innsats for andre på den aller enkleste måten, samt hva slags positive ringvirkninger dette kan ha. Elevene diskuterer hvordan man kan få et varmere samfunn og hvordan man kan utvikle seg selv positivt ved å hjelpe andre. Ved idémyldring kommer de fram til ulike prosjekter og personer de kan tilby hjelp. De kan også bruke tid på å forhøre seg med slekt, naboer, ledelsen på skolen og med venner.

B. Planlegging av tiltak

Elevene lager en framdriftsplan, setter av hvilke prosjekter som kan gjøres, hvem som skal utføre dem, når det skal gjøres og hvor lang tid de skal bruke på det.

C. Gjennomføring av tiltak

Prosjektene gjennomføres i tur og orden, gjerne ved siden av et annet pågående arbeid på skolen. Dette kan være lurt hvis det ikke er alle elevene som har prosjekter på gang samtidig.

D. Presentasjon og vurdering

Rapportering og vurdering av eget arbeid skjer kontinuerlig gjennom logg og gjerne fotodokumentasjon. Ved avslutning av prosjektet bør det være en større presentasjon av elevens prosjekter, refleksjon over hva frivillig arbeid er og hva det å gjøre en innsats for andre kan gjøre for en selv.

Tema	Ja! til dugnad!
Hovedområde	<i>Planlegging</i>
Kompetansemål A	Kjenne til forutsetninger som ligger til grunn for frivillig arbeid
Kompetansemål B	Kartlegge behov for frivillig arbeid i lokalmiljøet i samarbeid med relevante aktører
Kompetansemål C	Planlegge praktiske tiltak som medfører sosial verdiskaping for valgt målgruppe
Læringsmål A	<ul style="list-style-type: none">• Skal kunne kjenne til forutsetningene som ligger til grunn for frivillig arbeid gjennom tidligere undervisningsopplegg om temaet eller gjennom diskusjoner knyttet til dette prosjektet
Læringsmål B	<ul style="list-style-type: none">• Skal kunne finne fram til ulike prosjekter som lett kan gjennomføres i lokalmiljøet gjennom idémyldring og forespørsel blant familie, venner og bekjente
Læringsmål C	<ul style="list-style-type: none">• Skal kunne lage en ryddig framdriftsplan over prosjektet• Skal kunne diskutere hvorfor tiltakene medfører sosial verdiskaping for målgruppene, samt hva det har å si for egenutvikling
Kjennetegn på høy	<ul style="list-style-type: none">• Kan redegjøre for forutsetningene som ligger til

måloppnåelse	<p>grunn for frivillig arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan finne fram til ulike dugnadsprosjekter som enkelt kan gjennomføres i nærmiljøet • Kan lage en ryddig framdriftsplan • Kan være med i diskusjoner om hvorfor en innsats for andre kan medføre sosial verdiskaping for andre og bidra til å utvikle seg selv
---------------------	--

Tema	Ja! til dugnad!
Hovedområde	<i>Praktisk arbeid</i>
Kompetansemål A	Gjennomføre planlagte tiltak
Kompetansemål B	Følge etiske retningslinjer og tilpasse kommunikasjon og samhandling til valgt målgruppe
Kompetansemål C	Presentere og vurdere det frivillige arbeidet ut fra erfaringer og samhandling med målgruppen og relevante aktører
Læringsmål A	<ul style="list-style-type: none"> • Skal kunne gjennomføre flere dugnadsprosjekter og følge en framdriftsplan
Læringsmål B	<ul style="list-style-type: none"> • Skal kunne snakke høflig med ulike mennesker på norsk eller andre språk og få til en avtale om dugnadsarbeid
Læringsmål C	<ul style="list-style-type: none"> • Skal kunne skrive rapport om og evaluering av prosjektene • Skal kunne presentere det totale arbeidet til slutt med vekt på hva frivillig arbeid har å si for lokalsamfunnet og en selv
Kjennetegn på høy måloppnåelse	<ul style="list-style-type: none"> • Kan gjennomføre flere dugnadsprosjekter og følge en framdriftsplan • Kan snakke høflig med ulike mennesker på norsk eller andre språk og få til en avtale om dugnadsprosjekter • Kan skrive rapport, logg og evaluere prosjektene • Kan holde en presentasjon til slutt og reflektere over hva frivillig arbeid innebærer for andre og en selv